

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.II.37.045/2021/2.

A tanács tagjai: Dr. Kovács András a tanács elnöke

Dr. Figula Ildikó előadó bíró

Dr. Rák-Fekete Edina bíró

Az I. rendű felperes: felperes1

cím1

A II. rendű felperes: felperes2 rendű

cím1

Az I. és II. rendű

felperesek képviselője: Dr. Bokor Beatrix ügyvéd

(cím2

Az alperes: Baranya Megyei Kormányhivatal I. rendű

cím3

Az alperes képviselője: képviselő

A per tárgya: népegészségügyi ügyben hozott határozat jogszerűségének vizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Pécsi Törvényszék 7.K.700.985/2020/4. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperesek a 2018. szeptember 3-án született H.Z. nevű gyermek szülei, szülői felügyeleti jogukat együttesen gyakorolják. A felperesek gyermekük életkorhoz kötötten kötelező védőoltásai beadását – a BCG oltás kivételével – megtagadták, mely tényt helységi Város Önkormányzata Védőnői Szolgálat jelezte a Baranya Megyei Kormányhivatal Mohácsi Járási Hivatalánál (a továbbiakban: elsőfokú hatóság). Az elsőfokú hatóság előtt megindult eljárásban a felperesek előadták, hogy a gyermekükön a BCG védőoltás beoltása utáni másnap oltást követő nem kívánatos eseményt (a továbbiakban: OKNE) észleltek (magas láz, hasmenés, kiütések arcon karon, nyugtalanság). Jelezték, hogy az OKNE kivizsgálás eredményéig nem kívánják oltani gyermeküket.

[2] A Nemzeti Népegészségügyi Központ OKNE szakmai munkacsoport áttekintette a gyermek OKNE dokumentációját, és megállapította, hogy a gyermekén oltást követően tapasztaltak és a BCG oltás között ok-okozati összefüggés nem áll fenn. A dokumentáció a gyermek háziorvosának is megküldésre került, mint bejelentőnek, aki a szakmai munkacsoport véleményéről a felpereseket tájékoztatta.

[3] Az elsőfokú hatóság 2019. április 11-én kelt, BA-03/NEO/00172-7/2019. számú határozatával az I. rendű felperest, és BA-03/NEO/00172-8/2019. számú határozatával a II. rendű felperest kötelezte, hogy a gyermek életkorhoz kötően kötelező elmaradt 13 védőoltás pótlásának megkezdéséről gondoskodjon.

[4] Az elsőfokú határozattal szembeni fellebbezést az alperes egy határozatban bírálta el, és 2019. június 2-án kelt, BA/NEF/00655-2/2019. számú határozatával az elsőfokú döntés helybenhagyásáról rendelkezett, hivatkozva a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI.3.) NM rendelet 16. § (2) bekezdésére, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 57. § (6) és (7) bekezdésére, 58. § (3) és (3a) bekezdésére. Kiemelte, hogy a felperesek nem kezdeményezték gyermekük védőoltás alóli mentesítését. Utalt arra, hogy a gyermek még be nem adott, elmaradt életkorhoz kötött kötelező oltásai a BCG oltáshoz képest más oltóanyaggal történnek, de a BCG oltás után gyermekeken történt észlelések és a BCG oltás hatóanyaga közötti összefüggés sem volt kimutatható. A határozat a fellebbezésre tekintettel kitért arra is, hogy mivel a szülők együttesen gyakorolták szülői felügyeleti jogukat a kiskorú felett, a két eljárás és két határozat meghozatala nem volt jogsértő.

[5] A felperesek kereseti kérelmükben mind az első-, mind a másodfokú hatóság határozatainak, mind a Nemzeti Népegészségügyi Központ OKNE szakmai csoportja állásfoglalásának a megsemmisítését kérték, ez utóbbit szakhatósági állásfoglalásnak tekintették. A közigazgatási bíróság a kereseti kérelmet alaptalannak találta, és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján annak elutasításáról rendelkezett. Az ítélet indokolása kiemelte, hogy a közigazgatási jogvita tárgya és a közigazgatási pert megelőző eljárás tárgya is a felperes kiskorú gyermekének elmaradt, életkorhoz kötötten kötelező 13 védőoltás beadására kötelező határozat jogszerűsége vizsgálata, és az OKNE szakmai munkacsoport nem a közigazgatási per tárgyát képező kötelező védőoltások beadhatóságát, hanem a korábban beadott BCG oltást követően jelentkezett nem kívánatos tünetek és a beadott védőoltás közötti összefüggést vizsgálta, ennek keretében kialakított szakmai vélemény szakhatósági állásfoglalásnak nem minősíthető. Az ítélet indokolása szerint mivel a felperesek a kötelező védőoltás beadása iránti mentesítési kérelmet nem terjesztették elő, ezért annak beadása iránt az alperesnek kellett intézkednie. A bíróság szerint az alperes határozatában részletesen megindokolta, hogy az elsőfokú hatóság miért hozott két határozatot, mely érveléssel a közigazgatási bíróság is egyetértett.

A felülvizsgálati kérelem

[6] A közigazgatási bíróság ítéletével szemben a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, kérve az ítélet egészben vagy részben történő hatályon kívül helyezését és szükség esetén az eljárás bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését a közigazgatási cselekményre kiterjedő hatállyal kérték, a közigazgatási szerv új eljárásra kötelezése mellett.

[7] A felülvizsgálati kérelem szerint az ítélet azért jogszabálysértő, mert

1. A törvényszék figyelmen kívül hagyta a kereseti kérelemben hivatkozott ügy lényegére kiható azon törvénysértést, hogy az alperest ki kellett volna zárni az eljárásból, figyelemmel arra, hogy az OKNE szakmai munkacsoport állásfoglalását az alperes küldte meg az elsőfokú hatóságnak, emiatt az alperes az eljárásban nem járhatott volna el, az Ákr. 23. § (2) bekezdése miatt.

2. A bíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság álláspontját – miszerint a perben az OKNE munkacsoport állásfoglalását a felperesek vitássá tehetik – nem vette figyelembe. E körben a felülvizsgálati kérelem hivatkozott arra, hogy az OKNE munkacsoport álláspontjával összefüggésben bizonyítási indítványt is előterjesztett, amelyet a bíróság nem vett figyelembe.

3. Az alperes elsőfokú szerve indokolatlanul két határozatot hozott, ezzel megsértette az Ákr. 80. § (1) bekezdését.

4. A közigazgatási bíróság törvénysértően nem vizsgálta az oltás utáni esemény kivizsgálása eredményének a helyességét, holott a Fővárosi Törvényszék indokolása szerint az OKNE munkacsoport vizsgálata jogvita tárgya lehet. Hivatkozott a Gyógyszer tv. 25. § (1) bekezdése megsértésére is.

5. A bíróság törvényi vélelem [Gyógyszer tv., valamint a 15/2012. (VII.22.) EMMI rendelet 2. § a) pontja] ellenére nem fogadta el a felperesek gyermekének az oltás utáni tüneteit az oltással okozati összefüggést mutató következménynek.

6. A bíróság az Alaptörvény rendelkezéseinek vizsgálata nélkül mondta ki az oltás elrendelésének törvényességét, ezzel megsértette az Alaptörvény II. cikk, III. cikk (2) bekezdés, XVI. cikk (1) bekezdés és XX. cikk rendelkezését. A felülvizsgálati kérelem szerint ugyanis a mentesítési eljárás nem kérése nem mentesíti sem a hatóságokat, sem a bíróságot az alól, hogy döntésük meghozatalakor az oltás felvételére való kötelezéskor vizsgálják, hogy az oltás felvétele a gyermek egészségét vagy életét veszélyezteti-e.

[8] A felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontja (helyesen: a) pont aa) alpontja) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása, valamint a b) pontja [helyesen az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja], azaz a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentőségére hivatkozással kérték. Ennek körében előadták, hogy ezidáig fel nem merült jogkérdésben kell a Kúria álláspontjának a kifejtése, mely szerint a törvényi vélelem alapján oltás utáni nem kívánatos eseménynek számít az oltás után, a beteg tájékoztatóban megjelölt lehetséges mellékhatások között felsorolt tünetek viszonylag rövid időn belüli megjelenése. A felülvizsgálati kérelem szerint a Kúriának állást kell foglalnia abban a kérdésben is, hogy az oltás utáni esemény kivizsgálása orvosszakmai vélemény.

[9] Felülvizsgálati kérelmében azonnali jogvédelem keretében az alperes határozata végrehajtásának halasztó hatálya kimondását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[10] A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem befogadásának a feltételei nem állnak fenn az alábbiak miatt.

[11] A Kp. 118. § (1) bekezdés alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

[12] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a Kp. 118. § (1) bekezdésének a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadási okhoz a Kúria nincs kötve.

[13] A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben a joggyakorlat egysége vagy továbbfejlesztésének biztosítása lehetősége nem merült fel, és a felülvizsgálati kérelemmel felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége sem merült fel. A felülvizsgálati kérelem nem jelölt meg olyan jogsértést, amelyben a joggyakorlat ne lenne egységes, vagy annak továbbfejlesztése indokolt lenne. A Kúria megjegyzi, hogy a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelmet különösen akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban kollégiumi véleményében az elvi irányítás még hatályos korábbi eszközeiben, illetve az általa közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[14] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásáról történő döntéshez kapcsolódóan is szükségesnek tartja kiemelni, hogy a közigazgatási per tárgya a felpereseket kiskorú gyermekük vonatkozásában elmaradt, életkorhoz kötötten, jogszabály által kötelezően beadandónak rendelt 13 -féle védőoltás beadására kötelezésről rendelkező határozat volt. A felülvizsgálati kérelemben visszatérő módon hivatkozott OKNE szakmai munkacsoport véleménye kizárólag a kiskorú gyermeknek korábban beadott BCG oltás és azt követően nála

jelentkező tünetek közötti ok-okozati összefüggést vizsgálta, a közigazgatási per tárgyát képező 13 db kötelező védőoltás vonatkozásában semmilyen megállapítást nem tett. A felülvizsgálati kérelemben is hivatkozott Fővárosi Törvényszék 10.Kpkf.670.333/2020/3. számú végzése indokolása egyértelműen állást foglalt abban a kérdésben, hogy az OKNE munkacsoport véleményét nem lehet sem szakhatósági eljárás keretében hozott állásfoglalásnak tekinteni, és nem minősül kapcsolódó eljárásban beszerzett hatósági döntésnek sem. Tény, hogy a Fővárosi Törvényszék hivatkozott másodfokú végzése indokolása megemlíti a szakmai álláspont vitathatóságát, a közigazgatási jogvitában eljáró bíróság azonban juthatott arra a következtetésre, hogy a közigazgatási per tárgyát képező alperesi határozat és az OKNE szakmai munkacsoport véleménye egymástól független.

[15] A Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem Ákr. 23. § (2) bekezdése megsértésére és a felperes bizonyítási indítványainak mellőzésére, illetve az erre vonatkozó közigazgatási bírósági válasz elmaradására hivatkozás eljárásjogi jogszabálysértésre hivatkozásként értékelendő, a felülvizsgálati kérelem azonban a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára, mint befogadási okra nem hivatkozott, értelemszerűen a Kp. 117. § (4) bekezdése ellenére ezen befogadási okhoz kapcsolódó indokolást sem tartalmazott.

[16] A felülvizsgálati kérelemnek az Ákr. 23. § (2) bekezdése megsértésére hivatkozása egyébként is alaptalan, ugyanis az OKNE szakmai munkacsoport álláspontja kézbesítése nem minősül a hatósági eljárásban való részvételnek.

[17] A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi CXV. törvény 25. §-hoz kapcsolódó érvelés amellett, hogy nem vetette fel a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont vagy ab) alponthoz kapcsolódó befogadási okot, nem mutat összefüggést a kötelező védőoltás beoltására kötelezésről döntő határozat jogszerűségének vizsgálatával, ugyanis a Gyógyszer tv. 25. §-a a gyógyszerrendelésre vonatkozik, és nem a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt tartalommal bír.

[18] A Kúria szerint a felülvizsgálati kérelem az Ákr. 80. § (1) bekezdése megsértésére történő hivatkozás sem vet fel Kp. 118. § (1) bekezdése a) vagy b) pontjában nevesített befogadási okot, ugyanis egyrészt a jogvita tárgya az alperes másodfokú eljárásban hozott határozata volt, és nem az elsőfokú hatóság döntései, másrészt az ügy érdemére ki nem ható jogszabálysértésként lenne csak értelmezhető, harmadrészt az ügyviteli hibák és következtetlenségek nem tartoznak olyan kérdések közé, amelyben a joggyakorlatot fejleszteni kéne.

[19] A felülvizsgálati kérelem azon része, amely az Alaptörvénybe ütközést állította – a kereseti kérelemben nem állított jogsértés volt, mely a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságát akadályozza.

[20] A Kúria a felülvizsgálati kérelemhez kapcsolódóan nem észlelte az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségességét sem, és nem merült fel az adott jogvitához kapcsolódóan a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés lehetősége sem.

[21] A Kúria valamennyi, a Kp. 118. §-ban szereplő befogadási okot megvizsgálva megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn, ezért a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdésére alapozottan megtagadta.

Záró rész

[22] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[23] A befogadás megtagadására tekintettel a Kúriának nem kellett döntenie a felperesek azonnali jogvédelem iránti kérelméről sem.

[24] A végzéssel szembeni további felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. február 9.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Figula Ildikó s.k. előadó bíró,
Dr. Rák-Fekete Edina s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő